

שִׁמְחוּ הַחֲסִידִים וַיְגִילוּ הַלְלוּמִידִים. בראותם דבר חדש חידושים נוראים
 ונפלאים היוצאים ממעיין קדוש. פה ממלל רברבין זקיין דנורא
 וביעורין דאשא נוקבים עד תהום. יורדים תדרי במן כליות רב. מי ימלא
 ויספר גדול קדושתו וצדקתו אשר כל צדיקי דורו. זוחלים ורועדים לשמו
 ולזכרו. הוא הגאון הקדוש והנורא רשכבהג איש **יהודי מפרשיסחא**
 זצוקלה"ה זי"ע. אשר שמעו הולך מסוף העולם ועד סופו. ולו דומי
 תהלה. אך אפס קצחו קיצו של יוד' תראו ממה שנמצא מדברי קדשו
 בספרים הק' וגם מפי השמועה למדנו. לכן מצוה עלינו לספר ולכתוב מה
 שנמצא מד"ק תד"ת המפורים אחת הנה ואחת הנה. בספר מיוחד. ושמעתי
 בשם הגה"ק וכו' **הרי"מ מנור** זצוקלה"ה שאמר אם מדברים מן הרה"ק
היהודי זצוקלה"ה זי"ע הוא סגולה ליראת שמים. ע"כ. איכ קיז בן בנו
 של קיז שמדברים מתד"ת היוצאים מפורש מפיו הק' מלהבת אש בקדושה
 ובטהרה עאכ"כ. ומה שנקרא בפי כ' **יהודי הק'** אעתיק מ"ש בס'
 סהדה"ח זי"ע ואלה תלמידי הרב הקדוש מהר"י **יצחק מלובלין** זי"ע
 הרב מ"ה **יעקב יצחק מפרשיסחא** נקרא בפי כ' **יהודי מפרשיסחא**
 הוא הגאון המובהק מגורה קדושה וטהורה
 איש אלקים נורא מאוד והי' תלמיד מובהק של הרב הקדוש מלובלין. ובס'
 שהגה"ח כתב בסיבת קריאתו בשם **היהודי** כי יודעי חן אמרו עליו אשר
 נשמתו הי' מניצוץ מרדכי היהודי וע"כ נקרא על שמו ע"ש. ואני שמעתי
 שורש הרבר מפני שרבו הקדוש מלובלין הי' שמו **יעקב יצחק** ממש
 כשמו והדין מפורש בהרמב"ם וש"ע יוד' סי' רמ"ב סעי' ט"ז אסור לתלמיד
 לקרות לרבו בשמו וכ' ואפי' לקרות לאחרים ששם כשם רבם אסור עכ"ל.
 ולכן (קראו) הקדושים אשר בארץ אשר היו בדורו של הקדוש מלובלין לא
 רצו לקרות לתלמיד בשם רבו. לכן שינו את שמו וקראו אותו בשם **היהודי**
 ע"כ. [א"ה. עוד שמעתי פעם למה נקרא **יהודי הק'** משום בכל עת
 שחידש איזה תד"ת ולא רצה להתזיק טובה לעצמו שמפיו הק' יצאו
 הדברים. אמר תמיד ששמע החידושי תורה מיהודי אחד אשר לא רצה
 לפרש שמו]. ובשהגה"ח כתב זי"ע **היהודי מפרשיסחא** הוא הגאון
 הנורא. מגורה המהורה. מופת הדור והדרו. עוקר הרי הרים בפלפולו.
 איש אלקים קדוש וטהור. גדול שמו בישראל. וכל יושבי תבל רועדים
 לשמו ולזכרו [וזכה להקרא בכל תפוצות ישראל בשם איש היהודי. וסיבת
 שם זה שמעתי מעמים רבים אולם זקן אחד נכבד סיפר לי כי שמע בבירור
 מפי רבנן קדישי אשר לכן קראו הקדושים אשר בארץ את שמו **היהודי** כי
 יודעי חן אמרו עליו אשר נשמתו היתה מניצוץ **מרדכי היהודי** וע"כ
 נקרא על שמו] והוא הי' מגדולי תלמידיו של הרב הגדול עיר וקדיש מ"ה
יעקב יצחק הלוי זצוקלה"ה הרב מלובלין. **היהודי הק' מפרשיסחא**

הקדמה

אין ערוך לקדושתו ופרישתו. ואין חקר לתבונתו. ומי יעצור כח להלל ולשבח ולפאר ולהרים ולהרבות באמרים ולהשמיע תהלות גאון הגאונים קודש הקדשים. ורום גבורתו ותפארת קדושתו מי יתבונן הוא המאור הגדול אור שבעת הימים אשר האיר לכל העולם והרביץ תורה בישראל בקדושה ובטהרה. ונאספו אליו עדרי צאן קדשים להורותם הדרך אשר בה ישכון אור. ורבים מגדולי וקדושי ישראל הלכו לאורו. ושתו בצמא מימו הקדושים אשר ממקור קדוש יהלכו. ומגדולי תלמידיו היה הרב הגדול נזר הקודש **מוהר"ש בונם מפרשיסחא** זצ"ל. והרב הגדול קדוש וטהור **מוהר"מ מענדל'ר מקאצק** זצ"ל. והרב הגדול קדוש עליון מ"ה **שלמה יהודה ליב מלענטשנא** זצ"ל. והרב הגדול חסידא קדישא מ"ה **פריץ הכהן** זצ"ל. והרב הגדול בוצינא קדישא מ"ה **ליבוש משידראווי** זצ"ל. והגאון החסיד מופת הדור מ"ה **ליבוש אנדיק אפאלא וק"ק אוזיערוב** זצ"ל. והרב הגדול ח"ק **מוהר"א אבלי מע"ה** זצ"ל. והרב הגדול ב"ק **מוהר"י בער מראדעשיץ** זצ"ל. ובניו המה אנשי שם הרבנים הצדיקים המפורסמים הה"ק מ"ה **ירחמיאל** זצ"ל. והה"ק מ"ה **נחמ"י** זצ"ל. והה"ק מ"ה **יהושע אשר** זצ"ל ז"ע. ושמעתי מנכדו שנשאר אחריו כתיבי קודש רבים בנגלה ובנסתר ולא זכינו עדיין לאורם והן בעון הדור נקרא אל השמים בשנת תקע"ד זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל. ע"כ:

ובס' רמ"צ כתב וז"ל פ"א נסע הרה"ק מוהר"מ **מטשערנאבער** ז"ל לבנו המגיד **מטריסק** שיחי' הגיד לבנו מצדיקי פוקין ואמר לו הגם שבזה העולם הי' הרבי מלובליץ לכולם ופעל יותר. אבל בעולם העליון היהודי ז"ל עלה ביותר [א"ה]. שמעתי בזה"ל שלאחר שנסע היהודי הק' זצלה"ה מחמת המלשינות שהי' עליו לפני רבו הקדוש מלובליץ זצלה"ה כידוע. אמר הרה"ק היהודי זצלה"ה שאין ירא מרדיפות ח"ו הגם בעוה"ז הי' רבו הק' מלובליץ זצ"ל עלה ביותר. אבל בעולם העליון ימזין א"ע בתוך היכר התורה ואז לא יוכל שום אדם לבא לשם להרע לו ח"ו]. ושמעתי בשם אדומ"ר **מפרשיסחא** ז"ל שהעולם אינם כדאי שיתגלו חידושי הגאון הקדוש ר"ר **העשיר מקראקא** ז"ל וחידושי היהודי ז"ל [א"ה]. הנה זה איזה שנים אשר נדפס ספר מיוחד לקושים המפורזים במפה"ק מזקני הגה"ק הר"ר העשיל זצ"ל הנקוב בשם 'חנוכת התורה'. ועתה עלה בדעתי בעצת השי"ת להביא לבית הדפוס ליקוטי וחד"ת מהרה"ק היהודי זצלה"ה ז"ע] ומפי קדשו שמעתי על הרבי מלובליץ ז"ל שהסתיר עצמו מן העולם עם המדריגות שלא יבשו בו. והרב היהודי ז"ל הסתיר עצמו בפשמים ופלפול שאמר תמיד להבאים אליו. ע"כ בס' רמ"צ. [א"ה]. שמעתי שכל מי שהגיד להרה"ק היהודי זצלה"ה איזה הד"ת אשר שמע מפה"ק

בעצמו

* ונחמו ס"ק ר' משה מלעלוב זצ"ל ס"ק ו"ט

בעצמו. השיב לו שהוא לא כיון לאותו דבר. וראה כמה עומק מחשבותיו הק'. עוד שמעתי שהרה"ק היהודי זצלה"ה אמר שהי' נותנין לו ברירה מן השמים לברור לעצמו א' משני דברים. או להניח אחריו בנים זשיק. או להניח אחריו ספרים. והוא ברר לו בנים אך באופן שיהיו בנים טובים בתורה ויריש עד ארבעה דורות. ואם לא ירצו להיות טובים בתורה ויריש אזי יכריח אותם מן השמים ואחר ארבעה דורות הברירה בידם כרצונם. עוד שמעתי שפ"א בא לפני הרה"ק היהודי זצלה"ה חסיד אחד שהי' חולה מסוכן ר"ל על חולי הריאה. ואמר לו הה"ק היהודי זצלה"ה פלפול עמוק בהלכות טריפות הריאה, ותיכף הומב לו ובכל פעם יותר ויותר וחי' אחיב כמה וכמה שנים]:

ואדומור הרה"ק מגור זצוקלה"ה בס' **שפת אמת פ'** במדבר שנת תרל"ט כתב שם וזלה"פ. וכמו שאמרו משם **היהודי מפרשיבחה** ז"ל שנתעלה בכל יום כמו מאינו יהודי להיות יהודי. ע"כ. [א"ה. שמעתי שעל שם זה נקרא **יהודי הק'** משום שנתעלה כ"כ בכל יום ויום כמו מאי להיות יהודי ז"ע ועכ"א]. ובס' תפארת שלמה מהה"ק מראדאמסק זצלה"ה בליקוטים כתב וז"ל וכדומה לזה שמענו מאת הרב הקדוש, איש היהודי זלה"ה שהי' אומר על עצמו כי מפני כן הי' מרבה מאוד בצדקה ובמעשים טובים יותר משאר בני אדם. מתמת שהי' הולך בעבודת ה' יום ויום במעלה רמה יותר ממדריגה למדריגה. והי' ירא מהסמ"א לכל יתגבר עליו ח"ו. לכן הי' עושה צדקות וג"ה להיות כמות עינים נגד הסמ"א כידוע דרכו שהי' כל עניני תפלותיו במסג' פוק חזי מה עלתה בו בסוף ימיו שהי' הולך לעולמו במסג' בתפלתו. ע"כ. ובס' עליץ פ' ואתחנן מהה"ק **רי"צ מפארסוב** זצלה"ה ב' שם וז"ל. ביום שנפטר היהודי מפרשיסתא זליה באותו יום נודמנו ביחד על הדרך ההצ"ק ר' קלונימוס בעל מאוד ושמש זליה עם הה"ק ר' שמואל מקארוב זליה. ואמר הה"ק ר' קלונימוס יודע אני שיש איזה יתוד שמסוגל ליחד באותו יום. אמנם אין יכולין ליחד אותו היחוד רק בא"י ומי שמיחד אותו בחוץ לארץ הוא מוכרח למות. והרב היהודי יודע אני בו שהוא נצחן גדול בעבודת הש"ית ובודאי לא ישניח ע"ז ויעשה היחוד ויסתלק. והי' מתמרמר ע"ז. וכן היה שנפטר לעולמו לה"ה באותו היום. ע"כ:

ובהקדמה לס' עליץ כתב שם וז"ל. גם שמענו מהה"ק **רי"צ מפארסוב** זליה שאמר כ"פ ששלשה דורות אב ובנו ובן בנו נקראו כולם בשם אחד בן בחיי אב כי אבי רבינו זצ"ל מתולדתו הי' שמו יעקב אשר. ואביו הה"ק היהודי זצ"ל מתולדתו הי' שמו רק יצחק. ואחיב בעת שהה"ק היהודי זצ"ל הי' חולה מאד צוה הרבי מלובלין זצ"ל לקחת שם יעקב מבנו והוסיפו לאביו הה"ק היהודי זצ"ל וקרא שמו יעקב יצחק. ואחיב בעת שהל"ה

הקדמה

שחלה בנו הה"ק מוהר"ר אשר זצ"ל צוה הה"ק המניד **מקאוויניץ** ז"ל ל
להוסיף על שמו שם יהושע וקרא שמו יהושע אשר. ואח"כ כשנולד רבינו
המתבר זצ"ל נתן לו אביו את שם יעקב שהי' שמו מתולדתו. וקרא שמו
מתולדתו **יעקב צבי** נמצא ששלשתם היו שמם יעקב ע"כ:

א"ה **ואגב** אכתוב עוד דבר אחד מה ששמעתי בשם הגה"ק וכו' הרי"מ
מגור זצוקלה"ה שפ"א אמר ל'הרב הגאון העצום וכו' מוהר"ר
בעריש מייזריש זצ"ל האבד"ק **ווארשא** אם יש לו אמונת צדיקים
כ"כ. להאמין בעת שהרה"ק היהודי זצ"ל. מעלה עשו מן מקמרת
[הנקרא לולקא] מכוון הכוונות

לנסוע להצדיק הדור. ולהיות נקבע בלבו אמונת צדיקים. ע"כ. [א"ה].
כעין זה כתב בס' מפעלות צדיקים שהרה"ק וכו' הרי"ר **אהרן מזיטאמור**
זצ"ל אמר לתלמידיו קודם הסתלקותו לה"ה. שצדיקים בסוף יהיו יותר
גדולים שאף שימלו המפה קננה האף הם מכוונים כוונות נוראים. וכ"כ בס'
אור לשמים הרי"ד בס' אמ"צ וז"ל. שמעתי מכאדמור מוהר"ר יע"צ זצ"ל
ע"פ וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם. כי יעקב אע"ה הסתכל בדרא
בתראה וראה שהם קטני השנה. המשיך עליהם נשמות גדולות כדי שיהיו
להם סווע לעבודת הבורא. וז"פ וישא יעקב רגליו. שרצה להגכיר דרא
בתראה שנקרא רגלים. וילך ארצה בני קדם. הולך לזה העולם הנקרא
ארץ. בני קדם נשמות גדולות שנקרא בני קדם. עוד מובא שם בפ' תצוה
בשם ס' ברית מנוחה מה שנאמר בגמ' אם הראשונים כבני אדם כו' כי זה
נאמר לדורותם אבל הדרא בתראה יהיו יותר גדולים מדורות הראשונים
ע"י ששמאריך בזה] ויתר צדקותיו ונפלאותיו ומעשה תקפו וגבורתו ע"ד
כמה כחו הק' מגיע הלא כמה כתובים בפנים הספר:

והנני אבקש מאחבי להביא הברכה לתוך ביתם במיטב כספם. הגם שדברי
קדשו אין צריכון חיזוק. אעפ"כ צריך זירוז במקום שיש חסרון כים
להיות זרוז ונשכר מן המסייעים לדבר מצוה. גם הנני מזוהר באזהרה גדולה
לבל ירעו ובל ישחיתו שום אדם להשיג גבולו ח"ו. כי מרחתי מאד מאד
בהחז"ת אשר העתקתי מתוך כת"י ישן נושן שנתן לי ידידי החסיד כש"ת
מרה **מאטי בער** נ"י **משידלאוויניץ**. אשר הי' לו מירושת אבותיו
ושמע מאביו ז"ל אשר הפלפולים האלה בחידושי גפ"ת כתב ע"י ספר הרב
הגאון החסיד מפורסם וכו' מרה שמשון זצ"ל האבד"ק וואלין תלמידו של
היהודי הק' זצ"ל. גם פ"א שלח הכת"י הנ"ל לפני הרהגה"צ ר'
צדוק הכהן מלובלין זצ"ל כי חשקה נפשו לראות החז"ת מן היהודי
הק' זצ"ל. ואמר שניכרים לו שהם חידושי היהודי זצוקלה"ה.
וידידי ר' **מאטי בער** נ"י הנ"ל נתן לי הכת"י הנ"ל במתנה נמורה וחלושה
להביא לביהד"פ ופרחתי ועמלתי בזה הרבה להעתיקו מתוך כת"י ישן נושן

ובמקום

* ועי' בוס"ק פ' ושלם קצתו פ"ב ד"ס רבי סקי' נשכמי' כו' ויבין קצת

ובמקום אשר אי אפשר להכיר התיבות מתוך המחק והמישטוש או שחמד איזה תיבה כתבתי כפי שנראה לעד התיבה בתוך היקף מרובעת כזה [] ולפעמים שהי נראה איזה תיבה למחוק כתבתי בתוך שני חצאי לבנה () ולא השמטתי את התיבה לגמרי כי יראתי לשלוח יד בקודש . וגם הרהיג בנשיק וכי מרה נתן דוד בהרהגה'צ שלישיא מביאלעברזיג נכד הרהיק היהודי וצללה'ה נתן לי איזה מחידושי זקינו הק' שהיו טמונים תח'י . כדי לחברם א' האוהל להיות אחד . וגם שיב הרב הגאון מפורסם בחיבוריו היקרים כשית מרה צבי יחזקאל מיכלואהן שלישיא האבד'ק פלונסק והגלי' בעהמ'ח ספר דגן שמים ושאר ספרים הי' לי לעזר ולסעד בהעתקות ספרים וידיעות נאמנים כדי שאוכל להוציא לפועל הדפוס . וגם אני בעצמי עמלתי בהעתקת ספרים . ומפי השמועה דברים נפלאים . הכל כדי שיהי דברי קדשו של הרה'ק היהודי וצללה'ה לאחדים בספר מיוחד כאשר עניכם תחזינה מישרים . וקראתי שם הספר בשם הנאה לו **נפלאות היהודי** כי נפלאים ועמוקים מאד דברי קדשו זי"ע . ובמות אני בשארית ישראל לא יעשו עוזה להרפים ספר הזה במתכונתו ושלא במתכונתו . הן במדינה זו והן במדינה אחרת דלא יקום בארור ח'ו . וגם ענש יענש עפי נמוסי הקיר'ה . וגם כל אדם יוכל לאסור את שלו על כל העולם . וגם יש לי הסכמות מגדולי הרבנים ומנכדי היהודי הק' שי שכתבו בהסכמותיהם שלא הרהיבו עוז בנפשם ליתן הסכמה בתק הניתן לספרים חדשים . כי מי חרש אישר לא שמע מפרשת גדולת תקפו וגבורתו של האי אילנא רברבא ותקיפא דרישי' מטית עד צית שמיא . רק הם החזיקו אותי בחזקת הוד לגדור גדר בפני עושה עוזה שלא להשיגו גבולי . ומבקשים לכל אחבי לסייע לי בחזקת ממון בגופם ובמאודם למען צדקת הצדיק הקדוש וצללה'ה זי"ע . וע' בס' תולדות אברהם על חולין בהסכמות הה'צ משינאווי זצ"ל שהביא בשם זקינו הגאון הקדוש בעהמ'ח ברוך טעם . שבזה'ז מי שמסייע על הספר להדפיסו הוא מקיים מצות עשה של כתבו לכם את השירה הזאת . והנה כמה אכף ואקדם לאלקי מרום אשר זכני להיות ממזכי הרבים . זכרה לי אלקי לטובה . וחבות הנה'ק צי"ע ועמוד לי ולכל המסייעים לדפוס . וגם על הקונים את הספר הזה זכותו יעמוד להם להשפיע עליהם ברכה והצלחה . וכולם יעמדו ע' הברכה בזכות הצדיק הקדוש והנורא שנזכה לחיי אריכי ומזונא ריחא ולראות בנים ובני בנים חיים וקיימים עוסקים בתורה ובמצות לשמה . חיים של יראת שמים ויראת חטא וימלא משאלות לבבינו לטובה אכ"ר :

כ"ד המאסף והמעתיק והמשתדל להביא לביהד"פ המתאבק בעפר רגלי החכמים יועז קום קדיש ביד יהושע העשיר יכונה העשקי שיח' לבית ראקאין מפרשיטיק .

